

T.C.
ERCIYE ÜNİVERSİTESİ
İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ
-Ön rapor yazım kılavuzu-

ÖN RAPORUN BÖLÜMLERİ

- 1- Kapak sayfası**
- 2- Metin kısmı**
 - a. Araştırma konusunun önemi**
 - b. Araştırmanın amacı**
 - c. Veri toplama ve analiz teknikleri**
 - d. Sınırlamalar**
- 3- Taslak plan**
- 4- Geçici Kaynakça**

1- Kapak sayfası

Bitirme ödevi/uygulama eğitiminin ön raporu ile ilgili temel bilgiler, kapak sayfasında gösterilmektedir. İlgili şablon ekte yer almaktadır.

2- Metin kısmı

Bitirme ödevinde işlenecek konunun neden seçildiği, seçilen konu ile neyin amaçlandığı, yazımda kullanılacak veri setinin nasıl elde edileceği, hangi analiz tekniklerinin kullanılacağı ve konu bağlamındaki muhtemel sınırlamalar anlatılmaktadır.

Ön raporun metin kısmı ayrıca, bitirme ödevi/uygulama eğitiminin “Giriş” bölümünün oluşturulmasında yardımcı olacak bilgiler içermektedir. İlave olarak, çalışmanın başlığı belirlenirken metin kısmı ve taslak plan dikkate alınarak kapsayıcı bir ad türetilmektedir.

Metin kısmının bileşenleri sırasıyla;

a. Araştırma konusunun önemi

Bitirme ödevinin konusu belirledikten sonra; seçilen konunun neden önemli olduğunun, ana disiplinle ilgili teoriler ve/veya güncel gelişmelerden faydalanılarak, çeşitli argümanlar doğrultusunda anlatıldığı bölümdür.

Ön rapor aşamalarının oluşturulmasında farazi bir örnek üzerinden gidilerek, yazım sürecinin içeriği hakkında daha net ve genel fikir verilmesi amaçlanmaktadır. Bununla birlikte, her çalışma kendine özgü olduğundan hem seçilen konu hem de içerik öznel yaklaşımlarla farklılaşabilmektedir.

Çalışılmak istenen konunun başlığı, “*Türkiye’de 1980 sonrası dış ticaret politikalarının ihracat üzerine etkileri*” olsun. Bu durumda dış ticaretin ne olduğu temelinde kavramsal bir açıklama ile yazıma başlanır. Sonrasında; ihracatın, ülkelerin büyüme ve kalkınma hamlelerindeki yerine vurgu yapılır. Devamında, devletlerin uyguladığı farklı dış ticaret politikalarının ihracat üzerindeki olası etkilerinin neler olabileceğine değinilerek, çalışılan konunun neden tercih edildiği açıklığa kavuşturulur.

b. Araştırmanın amacı

Araştırma konusunun önemi anlatıldıktan sonra, seçilen konu ile neyi veya hangi olguyu açıklama niyeti taşındığı işlenmektedir. Araştırma konusunun önemi ile arasındaki fark; çalışılan konunun önemi işlenirken, teorik dayanak ve/veya güncel olgularla araştırmayı değerli kılan etkenler tespit edilmekte ve anlatılmaktadır. Araştırmanın amacında ise çalışılan konunun, içerik, zaman, mekân, ülke vb. kıstaslar doğrultusunda yansımaları gösterilmektedir.

Yukarıdaki örnek üzerinden devam edilirse; 1980 sonrası uygulanan dış ticaret politikalarının makro ölçekte Türkiye'nin ihracat ivmesi üzerinde nasıl etki bıraktığının tespit edilmeye çalışılacağı ifade edilir.

c. Veri toplama ve analiz teknikleri

Bu başlıkta altında; araştırma konusuyla ilgili veriler oluşturulurken hangi kaynaklardan faydalanacağı anlatılmaktadır. Ayrıca, analiz yapılacak ise hangi yöntem/tekniklerin kullanılacağından bahsedilmektedir. Eğer bitirme ödevinde analiz yerine sadece literatür taraması yapılacak ise burada belirtilmektedir. Uygulama eğitimi alındı ise hangi kurum ve bölümde çalışılacağı anlatılmaktadır.

Örneğimiz üzerinden; dış ticaret politikalarındaki değişimi gözlemek üzere ele aldığımız dönemle ilgili politikalara ve ihracat verisine hangi kaynaklar kullanılarak ulaşılabileceği hakkında bilgi verilir. Tablo ve/veya grafik yorumlaması yapılacak ise yöntem; tablo/grafik yorumlaması olacaktır. Regresyon analizi seçildi ise hangi değişkenlerin dahil edileceği ve bağımlı-bağımsız olarak hangi değişkenlerin seçileceği anlatılmaktadır.

d. Sınırlamalar

Her akademik çalışma, farklı yönlerden çeşitli sınırlamalara tabi olmaktadır. Sınırsız bir içerikle çalışmanın yürütülmesi hem zor olmakta hem de verimli çalışmayı olumsuz yönde etkilemektedir. Bu sınırlamaların başlıcalarına zaman, mekân ve ölçek boyutu örnek verilebilir. Zaman boyutunda, veri setinin hangi dönem, ay, yıl vb. şekilde olacağı ifade edilir. Mekân boyutunda ise hangi ülke, şehir, ilçe gibi mekânsal birimin söz konusu olduğu anlatılmaktadır.

Zaman ve mekân sınırına ilave olarak ölçek boyutunun belirtilmesi de gerekebilmektedir. Mikro ve makro olmak üzere iki farklı ölçek söz konusudur. Bireyler, firmalar düzeyinde olan veri setleri mikro; ülke seviyesindekiler ise makro ölçekteki veri setlerini oluşturmaktadır. İlave olarak, anket verisinin kullanılacağı çalışmalarda, anketlerin uygulanacağı hedef kitlenin ne olacağı hakkındaki demografik bilgilerde belirtilmektedir.

Örneğimiz bağlamında, mekân boyutu olarak Türkiye seçilmiş; zaman boyutu olarak 1980 yılı, serbestleştirme politikalarının başlangıcı olması sebebiyle ilgili olarak dönem belirlenmiştir. Bu dönemden itibaren ülke ihracatının nasıl bir değişim sergilediği çalışmanın sınırlarını meydana getirmektedir. Veri seti olarak zaman serisi kullanımı söz konusu olduğundan; aylık, çeyreklik, yıllık gibi serinin frekansı da ifade edilmektedir.

3- Taslak plan

Taslak plan aşamasında araştırma konusunun kaç bölümden oluştuğu ve bölüm içerikleri gösterilmektedir. Bu plan, bitirme ödevi/uygulama eğitiminin “İçindekiler Tablosu” nu meydana getirmektedir. Plan inşasında, bölümler temelinde genelden özele gidilmeli yani tümünden gelim yönteminden faydalanılmalıdır. Bu doğrultuda şayet üç bölümden oluşan bir çalışma ise genellikle ilk bölüm, temel kavramların anlatıldığı yerdir. İkinci bölümde, konunun detaylandırıldığı ve teorik dayanaklarına yer verildiği bölümdür. Son bölümde, - bitirme ödevi yazılacak ise- yürütülecek analizler ve sonuçlarını içermektedir. Uygulama eğitimi yapıldı ise eğitimin yapıldığı özel/kamu kurumunda öğrenilenlerin anlatılacağı bölüm olacaktır.

Örneğimizin üç bölümden oluştuğu varsayımıyla olası taslak plan¹ aşağıda verilmektedir. Her çalışmanın kendine özgü yapısı olması doğrultusunda burada, yukarıda anlatılanlardan farklı olarak; teorik dayanaklara ilk bölümde yer verilmesi daha uygun bulunmuştur. İkinci bölümde, dış ticaret politikaları ile ilgili bilgiler anlatılmaktadır. Son bölümde ise tarihsel süreç içerisinde politikaların nasıl seyir izlediğinden bahsedilmekte ve söz konusu dönemdeki dış ticaret politikalarının ihracata etkisi araştırılmaktadır.

“TÜRKİYE’DE 1980 SONRASI DIŞ TİCARET POLİTİKALARININ İHRACAT ÜZERİNE ETKİLERİ”

BİRİNCİ BÖLÜM DIŞ TİCARET İLGİLİ TEMEL KAVRAM VE TEORİLER

1.1 TEMEL KAVRAMLAR

1.1.1 İthalat

1.1.2 İhracat

1.2 DIŞ TİCARET TEORİLERİ

1.2.1 GELENEKSEL TEORİLER

1.2.1.1 Mutlak Üstünlükler Teorisi

1.2.1.2 Karşılaştırmalı Üstünlükler Teorisi

1.2.1.3 Faktör Donatım Teorileri

1.2.2 YENİ DIŞ TİCARET TEORİLERİ

1.2.2.1 Nitelikli İşgücü Teorisi

1.2.2.2 Teknoloji Açığı Teorisi

1.2.2.3 Ürün Dönemleri Teorisi

¹ Taslak Planın 1. ve 2. bölüm başlıklarının oluşturulmasında Oktay KIZILKAYA'nın “Uluslararası İktisat” adlı sunumundan faydalanılmıştır. <https://slideplayer.biz.tr/slide/15980526/>

İKİNCİ BÖLÜM

DIŞ TİCARET POLİTİKALARININ AMAÇ VE ARAÇLARI

2.1 DIŞ EKONOMİ POLİTİKASI ÇEŞİTLERİ

- 2.1.1 Dış ticaret politikası
- 2.1.2 Ödemeler bilançosu politikası
- 2.1.3 Dış yatırım politikası
- 2.1.4 Dış yardım politikası

2.2 DIŞ TİCARET POLİTİKASININ AMAÇLARI

- 2.2.1 Ödemeler Dengesiyle ilgili Amaçlar
- 2.2.2 Piyasa İşleyişine Yönelik Hedefler
- 2.2.3 Ekonomik Büyüme ve Kalkınma
- 2.2.4 Sosyal ve Siyasal Nedenler

2.3. DIŞ TİCARET POLİTİKASININ ARAÇLARI

- 2.3.1 Gümrük Tarifeleri
- 2.3.2 Tarife-dışı Araçlar
- 2.3.3 İhracatın Özendirilmesi
- 2.3.4 Bağlı Ticaret

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TÜRKİYE’DE 1980 SONRASI UYGULANAN DIŞ POLİTİKALARI VE ANALİZİ

3.1 DIŞ TİCARET POLİTİKALARINDA TARİHSEL SÜREÇ

- 3.1.1 Osmanlı Dönemi Dış Ticaret Politikası
- 3.1.2 Cumhuriyet Dönemi Dış Ticaret Politikası
- 3.1.3 1980 Sonrası Dönem

3.2 VERİ SETİ VE ANALİZ

- 3.2.1 Veri ve Özellikleri
- 3.2.1 Analiz
- 3.2.3 Netice ve Öneriler

SONUÇ

KAYNAKÇA

Geçici Kaynakça

Çalışma konusuyla ilgili ön rapor oluşturulurken faydalanılacak kaynaklarla ilgili bir ön tarama gerçekleştirilmiş olmaktadır. Burada gösterilen kaynaklar adından da anlaşılacağı üzere “geçici” özelliktedir. Yazım sürecinde ilaveler ve çıkarmalar olabilir. Ön raporda yer almasının sebebi ise öğrencinin yeteri düzeyde araştırma yapıp yapmadığı hakkında fikir vermesiyle alakalıdır. Ayrıca çalışmaya başlanan süreçte mevcut kaynaklar, yazımda kolaylık sağlaması açısından önem arz etmektedir. Asgari düzeydeki geçici kaynak miktarı, danışman tarafından belirlenmektedir.

Kaynaklar listelenirken, Erciyes İİBF sayfasında yayımlanan bitirme ödevi yazım kılavuzunda yer alan kurallar dikkate alınmalıdır.

T. C.
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ
İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ

TÜRKİYE'DE 1980 SONRASI DIŞ TİCARET POLİTİKALARININ
İHRACAT ÜZERİNE ETKİLERİ

Hazırlayan
Adı SOYADI

Danışman
Unvanı Adı ve SOYADI

Ön Rapor

KAYSERİ, 2021